

ning, inför densamma framlägga förslag till ändrad lydelse af 14 paragrafen riksdagsordningen, i syfte att bereda valrätt till Andra Kammaren åt s. k. lägenhetsinnehafvare så snart deras innehafvande lägenhet het uppgå till ett taxeringsvärde af minst 1,000 kronor.

Stockholm den 28 januari 1892.

J. A. Johansson.

N:o 69.

Af herr **Z. Larsson** i Upsala, *om förbud mot tillverkning, försäljning och förbrukning af fosfortändstickor.*

Då så väl regering som Riksdag under senare år egnat en tilltagande uppmärksamhet åt de många och viktiga intressen, hvaraf synnerligast den stora samhällsklass, som kallas obemedlade *arbetare*, är mera omedelbart beroende, så har det förefallit mig vara, i konsekvens härmed, både lämpligt och riktigt att fästa uppmärksamheten på ett särskildt missförhållande som, ehuru det till sin omfattning måhända icke *förefaller* så synnerligen betydelsefullt, likväl till sina olikartade och efterhand alltmera tilltagande *skadliga* verkningar på skilda områden torde vid närmare aktgifvande derpå vara förtjent af en allvarligare granskning, utredning och behandling än den, som hittills kommit densamma till del; jag syftar nemligen härmed på sättet och ändamålet, hvartill ett ibland de mest *giftiga och eldfarliga* ämnen, som kemien känner till, eller *fosfor* vid tillverkning och användning af *fosfortändstickor*, hvilket farliga och skadliga ämne i sistnämnda form sprides ibland den stora allmänheten, hvilken dels af okunnighet eller vårdslöshet och dels ofta afsigtligt dermed förorsakar *eldsvådor, sjukdomar, giftnord och försök till fosterfördrifning* m. m., m. m.

Ohyggligast till sina verkningar är dock den förfärliga sjukdom, som benämnd benröta icke så alldeles sällan drabbar den med tillverkning af fosforstickor sysselsatta arbetspersonalen, och detta fastän alltföre försigtighetsmått blifvit lagstadgade och iakttagna; hvarför dessa försigtighetsmått torde, med afseende på sakens egen natur, kunna betraktas såsom allenast mera eller mindre ofullständiga palliativ, så länge *upphofvet* till det skadliga kvarstår.

Under den första perioden af tändstickornas tillvaro förefans likväl *någon* motiverad undskyllan för *fosforstickornas* tillverkning och användning, nemligen omöjligheten att, åtminstone för nöjaktigt *billigt pris*, tillverka oskadligare tändstickor, men denna period måste numera anses förgången, sedan de så kallande *säkerhetständstickorna* blifvit icke allenast i och för sig så billiga, att deras begagnande icke kan sägas vara för *någon* betungande, utan de torde tvärt om, rätt bedömdt och kalkyleradt, genom sin *betydligt bättre kvalitet*, som gör att nästan *alla* stickor uti »satsen» äro användbara samt föga beroende af fukt och temperaturskiftningar, finnas till och med *billigare* än *fosfortändstickorna*; hvarföre *alla* skäl för bibehållande af dessa sistnämnda i »marknaden» synas mig hafva försvunnit, men deras skadlighet deremot oförminskad kvarstå såsom giltigt skäl för ett fullständigt förbud mot deras tillverkning och användning inom landet.

Då dessutom *fosfors* utlemnande från apotek *utan vederbörandes särskilda ordination* är i allmänhet genom lag förbjudet och den således betraktas såsom ett farligt och skadligt giftämne, samt då fosfortändstickor i tvenne våra grannländer, Finland och Danmark, samt möjligen äfven i några andra länder lära vara i lag förbjudna; så synes mig både lagstiftningens konsekvens och erfarenheten i andra länder utgöra giltigt stöd för denna min framställning, hvarför jag tillåter mig att härmed vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville i skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till lag innefattande, inom lämplig tid, fullständigt förbud mot så väl tillverkning som handel med eller förbrukning af fosfortändstickor inom landet.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 29 januari 1892.

Z. Larsson
från Upsala.